

Tekninen lautakunta

Aika 02.10.2024 klo 17:04 - 18:46

Paikka Salon kaupungintalo, kokoustila Tuomi, Tehdaskatu 2, 24100 Salo

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 93	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle	3
§ 94	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	4
§ 95	Nuorisovaltuuston ym. valtuustoaloite aamupalakokeilun jatkamisesta ja laajentamisesta	5
§ 96	Talousarvio 2025, tekninen lautakunta	13
§ 97	Viranhaltijapäätökset	25
§ 98	Tiedoksi tulleet asiat	26

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kanerva Tauno Lehtinen Päivi Tapio Marko Helenius Aune Hyttinen Marjatta Nummenpalo Mika Suominen Satu Turtiainen Taro Vesa Simo Hurve Anne	puheenjohtaja 1. varapuheenjohtaja 2. varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen	pöytäkirjantarkastaja pöytäkirjantarkastaja
Poissa	Kymäläinen Maija Lehti Pasi		
Muu	Härri Anna Bytyqi Edonit Saastamoinen Eriikka Sorvari-Happonen Anu Virtanen Petri Virtanen Teemu Andersson Aino	kaupunginhallituksen edustaja nuorisovaltuuston edustaja asiantuntija asiantuntija asiantuntija esittelijä pöytäkirjanpitäjä	läsnä §:t 95-98

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa alkaen 09.10.2024

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitettu asiakirja on tallennettu sähköisenä Salon kaupungin asianhallintajärjestelmään. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tekninen lautakunta

§ 93 02.10.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle

Tekninen lautakunta 02.10.2024 § 93

Kuntalain 103 §:n mukaan toimielimen kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esityslista on lähetetty toimielimen päättämällä tavalla neljä päivää ennen kokousta.

Pöytäkirja tarkastetaan 7.10.2024 ja tarkastettu pöytäkirja julkaistaan 9.10.2024 kuntalain 140 §:n mukaisesti kaupungin yleisessä tietoverkossa, ellei yksittäisen asian osalta ole tiedoksianto-osassa muuta ilmoitettu.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Taro Turtiainen ja Simo Vesa.

Päätös

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tekninen lautakunta

§ 94 02.10.2024

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Tekninen lautakunta 02.10.2024 § 94

Toimielimelle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 156 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 157 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Päätetään käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto
Tekninen lautakunta

§ 34 15.04.2024
§ 95 02.10.2024

Nuorisovaltuuston ym. valtuustoaloite aamupalakokeilun jatkamisesta ja laajentamisesta

Kaupunginvaltuusto 15.04.2024 § 34

Valmistelija

Enni Paananen ym. tekivät seuraavan aloitteen:

Nuorisovaltuuston valtuustoaloite aamupalakokeilun jatkamisesta ja laajentamisesta

Salon lukiossa kokeiltiin syksyllä 2023 aamupalan tarjoilemista opiskelijoille kolme kertaa viikossa, tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Aamupala oli lukiolla erittäin suosittu ja tykätty, ja tänä keväänä aamupalakokeilun päättymistä on harmiteltu Salon lukiolla. Kokeilun jatkamista ehdotettiin 2023 joulukuun talousarviokokouksessa, mutta valtuusto päätyi ponsiesitykseen.

Vaikka aamupalaa pidetään päivän tärkeimpänä ateriana, vuoden 2023 kouluterveyskyselyn mukaan salolaisista lukiolaisista peräti 37 prosenttia ei syö aamupalaa joka aamu. Perusopetuksessa osuus on vielä suurempi: 46 prosenttia ei syö aamupalaa Salossa joka aamu. Se on neljä prosenttiyksikköä enemmän kuin koko maassa.

Nuorisovaltuusto esittää lisätalousarviota, jolla aamupalan tarjoilemista jatkettaisiin Salon lukiossa syyslukukauden alettua kolme kertaa viikossa samalla tavalla kuin 2023 syksyllä. Yhden opiskelijan aamupalan hinnaksi kaupunki on laskenut 2,20 euroa (€). Lisäksi esitämme, että kaupunki selvittää aamupalan laajentamista muihin lukioihin ja yläkouluihin talousarvioon 2025 parhaaksi katsomallaan tavalla ja että aamupala laajentuisi myös muihin kouluihin vuoden 2025 alusta.

Aamupalakokeilun aikana Salon lukiossa huomattiin, että aamupalahetket olivat paljon enemmän kuin pelkkää aamupalaa. Hetket olivat yhteisöllisiä ja sosiaalisia, kun opiskelijat kokoontuivat hyvissä ajoin ennen koulupäivän alkua ravitsevan aamupalan merkeissä. Lukiolaisten koulupäivät lähtivät käyntiin innostuneissa tunnelmissa, ja aamun ensimmäisillä tunneilla oppilaat jaksoivat keskittyä tuntien sisältöihin huomattavasti paremmin kuin yleensä. Salon Seudun ammattiopistossa puuroaamupalaa on jo tarjottu pidemmän aikaa, millä on havaittu hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä parantavia vaikutuksia.

Salon lukion aamupala täydentäisi myös kaupungin strategian päämäärää elinvoimaisesta ja hyvinvoivasta Salosta. Edellä mainitut aamupalapäivät ovat samalla lajivalmennuspäiviä. Urheilua kilpailullisesti harrastavat nuoret käyvät aamuharjoituksissa, jonka jälkeen he pääsevät palautumaan lukion aamupalan äärellä.

Nuorisovaltuutettu Enni Paananen, Salossa 15.4.2024

Mika Laitinen

Kaupunginvaltuusto § 34 15.04.2024
Tekninen lautakunta § 95 02.10.2024

Heikki Tamminen
Kalle Räike
Stina Siikonen
Ari Aalto
Saku Nikkanen
Mikko Lundén
Simo Paassilta
Marjaana Mänkari
Karoliina Vierjoki-Väätäinen
Arttu Karhulahti
Mika Nummenpalo
Janne Väistö
Pekka Salomaa
Jerina Wallius
Kaarlo Alanko
Osmo Friberg

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen valmisteltavaksi.

Tiedoksianto Tekninen johtaja
Ravitsemis- ja puhtaanapitopäällikkö

Tekninen lautakunta 02.10.2024 § 95
2487/00.02.50/2024

Valmistelija opetusjohtaja Inkeri Lahti, inkeri.lahti@salon.fi, 02 778 4688, ravitsemis- ja puhtaanapitopäällikkö Anu Sorvari-Happonen, anu.sorvari-happonen@salon.fi, 02 778 5900, hyvinvointikoordinaattori Hilpi Tanska, hilpi.tanska@salon.fi, 02 778 2155, lehtori Fiia Lujasmaa, fiia.lujasmaa@salon.fi, 02 778 9712

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 4.12.2023 § 97 ”Vuoden 2024 talousarvio ja toiminnalliset tavoitteet, taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 sekä investointiohjelma 2024–2028” tehtiin seuraava ponsiesitys:

”Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että lukion aamupalakokeilua jatketaan yhdellä vuodella.

Perusteena jatkamiselle on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja se, että pidemmän kokeilun myötä aikaansaatu tulosten ja vaikutusten kattava havainnointi olisi mahdollista verrattuna nyt tehtyyn lyhyeen kokeiluun, joka lähinnä osoitti sen, että järjestely ylipäänsä on toteuttavissa ja että sille on kysyntää. Tähän mennessä saatujen kokemusten perusteella on tunnistettu tarve lisähenkilöresurssille aamupalatarjoilun järjestelyihin, ja sen mahdollistamiseksi ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden toimintakuluihin esitetään lisättäväksi 20 000 euroa.

Kaupunginvaltuusto
Tekninen lautakunta

§ 34 15.04.2024
§ 95 02.10.2024

Aamupalakokeilun tulosten ja havaittujen vaikutusten pohjalta tullaan arvioimaan järjestelyn jatkamista huomioiden Salon kaikki lukiot. Valtuutettu Simo Paassilta ehdotti Timo Lehden ja Jonna Nyysösen kannattamana ponsiesitystä: Salon lukiossa tehdyn aamupalakokeilun pohjalta tulee selvittää mahdollisuus aamupalan tarjoamiseen kaikissa Salon lukioissa.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty kannatettu muutosehdotus, josta oli äänestettävä.

ÄÄNESTYS 2:

Puheenjohtaja esitti, että pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Räikkeen muutosehdotusta kannattavat äänestävät EI.

Hyväksyttiin äänestystapa.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 40 JAA-ääntä ja 11 EI-ääntä, yhteensä 51 ääntä. Äänestysluettelo on tämän pöytäkirjan liitteenä. Puheenjohtaja totesi, että äänestyksen voitti kaupunginhallituksen pohjaesitys.

Valtuuston puheenjohtaja tiedusteli voiko kaupunginvaltuusto olla yksimielinen Paassillan ponsiesityksestä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti Paassillan ponsiesityksen.”

AAMUPALAKOKEILUN JATKAMINEN JA LAAJENTAMINEN

Ponnessa edellytetään, että aamupalatarjoilu selvitetään kaikkien Salon lukiodien osalta eli Salon, Halikon ja Perniön lukiodien osalta. Valtuustoaloitteessa on esitetty aamupalatarjoilua kolmesti viikossa eli maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Valmistelussa kustannukset on laskettu kolmen viikoittaisen aamupalan osalta. Aloitteessa on mainittu myös yläkoulujen aamupalatarjoilu, mutta valmistelussa on päädytty yläkoulujen osalta välipalatarjoilun selvittämiseen aamupalan sijaan kouluruokasuositukseen perustuen.

Aloitteen valmistelussa on otettu huomioon lukiolaisten ja yläkoululaisten yhdenvertaisuus. Sekä yläkoululaisilla että lukiolaisilla on pitkiä koulumatkoja ja mahdollisesti pitkiä koulupäiviä. Näin ollen sekä lukiokoulutuksen opiskelijoiden että yläkoulun oppilaiden on tärkeää huolehtia riittävästä ravinnosta osana hyvinvointia.

Syksyn 2023 aamupalakokeilu Salon lukiossa

Salon lukiossa toteutettiin aamupalakokeilu lukion apulaisrehtorin, ravitsemispalvelujen lukion ruokapalveluvastaavan ja ravitsemistyöntekijän aloitteesta viime vuoden lopulla noin kahden kuukauden ajan. Lukio maksoi aamupalaan käytetyistä elintarvikkeista ravitsemispalveluille kaksi euroa/ asiakas. Olennaisin ja suurin kustannus oli tarvittava työvoima

Kaupunginvaltuusto
Tekninen lautakunta

§ 34 15.04.2024
§ 95 02.10.2024

palkkoineen eli henkilöstökulut. Salon lukion aamupalatarjoilukokeiluun tarvittiin lisää henkilökuntaa astiahuoltoon. Aamupalakokeilun ajalle tämä välttämätön työapu järjestyi maahanmuuton kotoutuskoulutuksesta, josta henkilöstökuluja ravitsemispalveluille ei muodostunut. Kaikki muut kulut ohjautuivat ravitsemispalveluille.

Kuten nuorisovaltuuston valtuustoaloitteesta selviää, aamupalakokeilu onnistui hyvin ja sen laajennuksen koetaan mm. lisäävän yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia ja täydentävän kaupungin strategista päämäärää elinvoimaisesta ja hyvinvoivasta Salosta. Lukion rehtori on raportoinut kokeilun sujuneen hyvin.

Valtakunnalliset ruokailusuositukset

Kouluruoan kehittämissuositelmassa välipalasta todetaan näin:
"Kouluruokailusuosituksen mukaan oppilaille tulisi lounaan lisäksi järjestää mahdollisuus maksuttomaan ja ravitsevaan välipalaan, jos koulun oppitunnit jatkuvat pidempään kuin kolme tuntia koululounaan jälkeen. Koulumatkat ja koulukuljetusten odotusajat pidentävät koulupäivää, ja se tulee ottaa huomioon ateria-aikojen ja välipalojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kouluruokailusuosituksen mukainen välipala on osa opetuksen järjestämistä ja kouluaikaista ruokailua, jonka suunnittelussa ja toteutuksessa tulee noudattaa ravitsemussuositusten mukaisia periaatteita."

Salon lasten ja nuorten tilanne koulupäivän aterioiden osalta

Salon vuoden 2023 hyvinvointiraportissa todetaan mm. seuraavia asioita lasten ja nuorten aamupalan ja lounaan syömiseen liittyen: *"Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn perusteella Salon 4.-5-luokkalaisten ja 8.-9.-luokkalaisten sekä toisen asteen opiskelijoiden ravitsemusterveyden haasteita edelleen ja yhä kasvavassa määrin ovat riittämätön aamupala, valikoiva tarjotun lounaan hyödyntäminen ja hyvinvointia edistävien välipalojen puuttuminen tai niiden korvaaminen ratkaisulla, joiden vaikutukset terveyteen mietittyvät.*

Kouluikäisten aamupalan väliin jättäminen tai koulussa jaksamisen kannalta riittämättömäksi jäävä aamiainen on perheiden vastuulla, mutta aamiainen toteutuu kodeissa vaihtelevasti. Aamupalan voimalla kuitenkin tehdään puolet koulupäivän työstä ja sen väliin jättäminen vaikuttaa monin tavoin keskittymiseen, työkykyyn ja mielialaan. Nuorten osuus, jotka eivät syö aamupalaa joka arkiamu, on 8-9 lk. tyttöjen osalta kasvanut (50 % > 54 %) ja saman ikäisten poikien osalta pienentynyt (43 % > 36 %) neljässä vuodessa. Sama huolestuttava kehitys on nähtävissä myös 4-5-luokkalaisissa, joista 34 % ei syö säännöllisesti aamupalaa ennen kouluun lähtöä, kun koko Suomessa osuus on 30 %. Aamupalan väliin jättävien lasten ja nuorten osuus on huolestuttavan suuri ja syömättömyys vaikuttaa negatiivisesti heidän jaksamiseensa ja mielialaansa.

Välipalan tarjoamisessa Salon kouluissa ei ole tällä hetkellä yhtenevää, suosituksia vastaavaa toimintamallia. Kouluruokailusuosituksen mukaan oppilaille tulisi lounaan lisäksi järjestää mahdollisuus maksuttomaan ja ravitsevaan välipalaan, jos koulupäivä matkoineen kestää yli kolme tuntia koululounaan jälkeen.

Kaupunginvaltuusto
Tekninen lautakunta

§ 34 15.04.2024
§ 95 02.10.2024

Kouluterveyskyselyssä ammattilaisten valmistaman ja kolmanneksen päivän ravintotarpeesta tarjoavan täysipainoisen aterian kaikki osat ilmoittaa nauttivansa vain harva koululainen. Lounaan syömisen osalta tilanne on kuitenkin aamupalan syömistä parempi ja koko Suomen lukuihin verrattaessa huomattavasti parempi. Koko Suomessa 8–9-luokkalaisista koululounasta ei syö päivittäin 38 % nuorista, kun Salossa vastaava luku on 22 %.

Salon lukioiden 1–2 luokkalaisten osalta vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulosten mukaan aamupalaa jokaisena arki-aamuna ei syö 37,3 % nuorista, luku on kasvanut kahdella prosenttiyksiköllä vuodesta 2021. Pojista 40,3 % ja tytöistä 34,7 % jättää aamupaloja syömättä. Koululounasta ei jokaisena arkipäivänä syö 22,2 % lukiolaisista.

Kasvuikäisen ravitsemuksen vaikutukset koulutyöskentelyn onnistumiseen ja oppimiseen ovat merkittävät. Aamupalan ja koululounaan syömiseen liittyvä, hyvä ravitsemustila on selvässä yhteydessä koulunkäynnin mieluisuuden kokemiseen. Aamupalan, lounaan tai molempien aterioiden väliin jättäminen on yhteydessä opetuksen seuraamisen vaikeuksien, myöhästymisten, luvattomien koulupoissaolojen, sairauspoissaolojen ja koulu-uupumuksen kokemisen kanssa.

Perusopetuksen valmius välipalatarjoilujärjestelyihin ja -valvontaan

Mikäli välipalaa yläkoulussa tarjottaisiin, se pitäisi ensisijaisesti tarjota vain niille oppilaille, joiden koulupäivä koulumatkoineen jatkuu yli kolme tuntia lounaan jälkeen. Tällöin osassa yläkouluja oppilasmäärä mahtuisi koulun ruokalaan ja valvonta saadaan järjestettyä olemassa olevin resurssein. Kuitenkin esim. Moisio-koulussa välipalatarjoilu aiheuttanee muutoksia koulupäivän rakenteeseen. Välipalatarjoilua varten tarvitaan todennäköisesti lisää taukoja. Koulun ruokalaan mahtuu kerrallaan kolmasosa koulun oppilaista. Välipalaan tarvittavat tauot tulisivat keskelle iltapäivän taide- ja taitoaineiden sekä valinnaisaineiden tunteja. Liikuntatunnit järjestetään osittain muissa kuin koulun tiloissa, joten välipala pitäisi näissä tilanteissa pystyä ottamaan mukaan koululta. Opetushenkilöstöllä on jo nykytilanteessa paljon valvontoja oppituntien lisäksi. Välipalatarjoiluun liittyvät valvonnat lisäävät opettajien työmäärää. Maksuttoman välipalan tarjoaminen vain sellaisille oppilaille, joille se kouluruokasuositusten mukaan kuuluu, aiheuttaa myös toisenlaisen valvonnallisen haasteen. Valvojalla pitää olla ajantasaiset listat niistä oppilaista, jotka ovat oikeutettuja välipalaan, sillä välipalaan osallistuvat oppilaat vaihtuvat päivittäin. Mikäli välipalalle oikeutettuja oppilaita ei nimilistoilla valvota, saattaa välipalojen riittävyden kanssa tulla haasteita.

Perusopetuksen rehtorit tunnistavat useita haasteita välipalan tarjoamiseen liittyen. Niistä keskeisimpinä ovat valvonnan järjestäminen, aikataululliset haasteet koulun työjärjestyksessä ja tilojen riittävyys.

Ravitsemispalveluiden valmius lukioiden aamupalatarjoiluun ja yläasteiden välipalatuotantoon

Kaupunginvaltuusto
Tekninen lautakunta

§ 34 15.04.2024
§ 95 02.10.2024

Nuorisovaltuuston valtuustoaloitteesta on laadittu laaja vaikutusten ennakkoarviointi, joka on esityslistan oheismateriaalina. Se on laadittu myöhemmin esitettävän toteuttamisvaihtoehdo 1 mukaan. Lisäksi on laadittu lapsivaikutusten arviointi vaihtoehdoista 1 ja 2, jotka ovat esityslistan oheismateriaaleina.

Laaja vaikutusten ennakkoarviointi on tehty kolmesta eri näkökulmasta: asiakkaat, Salon kaupunki ja ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut ja yhdeksästätoista eri kohdasta eli 1. oppiminen, 2. terveys, 3. hyvinvointi, 4. yhteistyö, 5. oikeudenmukaisuus, 6. rohkeus, 7. vastuullisuus, 8. ystävällisyys, 9. kustannustehokkuus, 10. vaikuttavuus, 11. ennalta ehkäiseväisyys, 12. valmistuskeittiöt, 13. palvelu- ja jakelukeittiöt, 14. tilaus, 15. valmistus, 16. asiakaspalvelu, 17. tarjoilu, 18. astiahuolto ja hygienia ja 19. työhyvinvointi.

Arvioinnista selviää ja se todentaa edellä jo kerrottua pelkkää hyvää ja parempaa kehitystä, viihtymistä, terveyttä ja hyvinvointia. Haasteen sen sijaan asettaa ravitsemispalvelutuottajan prosessinäkökulma, sillä lisääntyvät palvelutyöt vaativat aina tekijät, aineet ja tarvikkeet.

Näkökulmasta ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut ja kohteesta prosessit: tilaus, valmistus, asiakaspalvelu, tarjoilu- ja astiahuolto ja hygienia selviää aloitteen merkittävin ja taloudellinen haaste eli ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden välttämätön lisätarve henkilökuntaan, aineisiin ja tarvikkeisiin määrärahoineen esitetyn ravitsemispalvelun onnistumiseksi. Kyseinen haaste on määritelty negatiiviseksi, sillä ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden henkilöstömäärät palkkakuluineen saatetaan katsoa liian suuriksi.

Aloite on valmisteltu kohdennettuna aamupalatarjoiluna Salon lukioon, Halikon lukioon ja Perniön lukioon kolme kertaa viikossa ja välipala viisi kertaa viikossa kaikkien yläasteiden oppilaille, joiden koulupäivä kuljetuksineen kestää yli kolme tuntia lounaan jälkeen.

Oheismateriaalista Ravun henkilökunnan lisätarve aamupala- ja välipalatarjoiluvaihtoehtoihin 05_2024, selviää aloitteiden vaatima ravitsemis- ja puhtaanapitohenkilökunnan lisätarve 24.2.2025 alkaen.

Tarvittava henkilökunta palkattaisiin määräaikaisesti 31.12.2025 asti ja syksyn 2025 aikana selviäisi kokeilun mahdollinen jatko toistaiseksi, jolloin pidempiaikaisia vaikutuksia voidaan myös arvioida.

EU:n koulumaito- ja hedelmätuki

EU:n koulumaitotuen ja kouluhedelmätuen tavoitteena on lasten ja nuorten terveellisten ruokailutottumusten edistäminen. Kaupungin ravitsemispalvelut on jo vuosia ollut tuen piirissä ja tukea saattaa ohjautua jonkin verran mahdollisesta yläasteiden välipalatarjoilusta, mm. kotimaistista omenoista ja juureksista. Olennaista on, ettei kouluhedelmätukea saada tuotteista, jotka sisältävät sokeria, rasvaa, eikä suolaa, eikä näitä tuotteita saa lisätä, eikä tuotteista saa valmistaa ruokaa. Näin ollen kotimaisista omenoista ja pilkotuista vihanneksista ja juureksista saatetaan tukea saada.

Vaihtoehdot aamu- ja välipalatarjoilujen toteuttamiseksi

Kaupunginvaltuusto
Tekninen lautakunta

§ 34 15.04.2024
§ 95 02.10.2024

Vaihtoehto 1

Lukioiden aamupalalla tarjotaan kolmesti viikossa puuro hedelmäsoseen tms. kera, näkkileipä, levite ja maito/vesi ja servietti. Kahvia ei tarjota, mutta opiskelijakunta voi selvittää kahviautomaatin hankintaa ja sen tuloilla opiskelijakunta saattaa rahoittaa myös toimintaansa. Kahvittomuus laskee aamupalan hintaa ja vähentää astiahuoltotyötä.

Lukioiden aamupalan hintaa ei tarkoin pysty laskemaan. Syksyllä 2023, ravitsemispalveluita kuunnellen, nuorisovaltuuston ym. aloitteessa aamupalakokeilun hinnaksi arvioitiin 2.20 €/ asiakas ja aamupalalle osallistuivat miltei kaikki koulun opiskelijat. Kahvittoman puuroaamupalan hinta on 1.50 €/ asiakas ja Salon lukioissa aamupalalle voidaan arvioida osallistuvan yhteensä enintään 800 opiskelijan. Mikäli puuroaamupalatarjoilu menestyy yhtä hyvin kuin Salon lukion aamupalakokeilu, ohjautuu kouluvuoden kustannuksiksi noin 140 000,00 €. Yläkoulujen välipalatarjoilu on edullisempi, sillä kouluruokasuositusten mukaisesti se koostuu pestyistä hedelmistä, pestyistä ja pilkotuista juureksista ja vihanneksista, mielellään kotimaisista, näkkileivästä ja levitteestä, maidosta/vedestä ja ehkä harvoin kotimaisesta suklaajuomasta/ mehusta ja välipalakeksistä. Välipala tarjoillaan pääsääntöisesti jokaisena koulupäivänä.

Astiahuoltotyötä välipalasta ei ohjautu paljoakaan sen sijaan biojätettä ja siivousta aiheutuu, koska ruokasalit täyttyvät ruokailijoista kaksi kertaa päivässä. Hygienian ja asiakkaiden terveysvaateet huomioiden ruokasalit pöytineen ja tuoleineen on puhdistettava niin koululounaan kuin välipalankin jälkeen.

Halvimman välipalavaihtoehdon arvioidaan olevan kotimaiset juurekset noin 15 senttiä/ oppilas ja kallein kotimainen suklaajuoma noin 1.50 €/ oppilas. Oppilaita yläkouluissa on noin 1728 ja mikäli puolet heistä osallistuu välipalalle päivittäin muodostuu vuosikustannukseksi noin 170 000,00 €.

Mikäli määrärahat kokeilulle myönnetään vuoden 2025 talousarvioon, voitaisiin kokeilu aloittaa tarvittavien rekrytointien jälkeen aikaisintaan hiihtolomaviikon jälkeen. Kokeilu kestäisi vuoden 2025 loppuun asti, tämän jälkeen arvioidaan kokeilun jatkoa.

Vaihtoehto 2

Lukioiden aamupalakokeilua ei jatketa siitä aiheutuvien kustannusten vuoksi. Lukiolaisille tarjotaan täysipainoinen koululounas. Opiskelijan muut päivän ateriat ovat opiskelijan itsensä ja hänen perheensä vastuulla olevia aterioita. Lukio tukee opiskelijan hyvinvointia ja perheen kasvatustyötä oppilaitoksen ja kodin välisellä yhteistyöllä. Lisäksi koulu tukee kouluyhteisön yhteisöllisyyttä muiden toimenpiteiden kuten koulussa järjestettävän Mitä kuuluu? – kahvilan toiminnalla.

Lukioiden aamupalakokeilua ei laajenneta yläkouluihin aamupala- tai välipalakokeiluna. Kokeilusta aiheutuu huomattavat kustannukset ja lisäksi siitä aiheutuu toiminnallisia haasteita koulun arkeen. Yläkouluikäisille tarjotaan täysipainoinen koululounas. Oppilaan muut päivän ateriat kuuluvat perheen vastuulle. Koulu tukee perheen kasvatustyötä kodin ja koulun välisellä yhteistyöllä.

Kaupunginvaltuusto
Tekninen lautakunta

§ 34 15.04.2024
§ 95 02.10.2024

Opetuslautakunta käsittelee aloitetta kokouksessaan 1.10.2024.
Opetuslautakunnan päätös tuodaan tiedoksi kokouksessa.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Lukiolaisten hyvinvointi ja yhteisöllisyys ovat tärkeitä edellytyksiä opiskelujen onnistumiselle. Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä voidaan edistää monin eri tavoin. Näitä toimintatapoja on kuvattu ja suunniteltu lukioden työsuunnitelmissa. Samoin voidaan todeta myös yläkoululaisten osalta. Lukioden aamupalakokeilua ei jatketa, eikä yläkouluissa aloiteta välipalatarjoilua oppilaille.

Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee valmistelun mukaisen vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Lehtinen Päivi ehdotti, että lukioden aamupalakokeilua jatketaan ja laajennetaan kaikkiin lukioihin. Ehdotusta kannatettiin. Hyväksyttiin yksimielisesti ehdotuksen mukaan.

Merkittiin, että Anna Härri saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Tiedoksianto

Toimistopalvelut
Hallintoasiantuntija

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

Talousarvio 2025, tekninen lautakunta

Kaupunginhallitus 24.06.2024 § 221

Valmistelija vt. talousjohtaja Maria Kulmala, maria.kulmala@salon.fi, 02 778 4017

Talousarviokehityksessä määritellään tulevan vuoden talousarvion reunaehdot ja annetaan talousarvion laadintaohjeet toimielimille. Talousarviokehitys perustuu verottajan ja kuntaliiton arvioon verotulojen ja valtionosuuksien kehityksestä sekä arvioon kaupungin toimintatulojen ja toimintamenojen kehityksestä vuodelle 2025.

Kuntalain 110 § mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt joulukuussa 2022 Salon kaupunkistrategian 2030 "Avaimet kaikkiin oviin". Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmavuosien strategiset linjaukset perustuvat valtuuston hyväksymään kaupunkistrategiaan.

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennusteen mukaan Suomen talous ei kasva kuluvana vuonna. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Hallituksen sopeutustoimet vähentävät kotimaista kysyntää ja talouskasvua tulevina vuosina. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan vuonna 2025 noin 1,6 prosenttia ja vuonna 2026 noin 1,5 prosenttia.

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

Vuoden 2023 alusta tapahtuneen sote-uudistuksen tarkoituksena oli helpottaa kuntien taloudellista tilannetta sosiaali- ja terveydenhuollon menojen siirryttyä hyvinvointialueiden vastuulle, mutta valtiovarainministeriön kuntatalouden painelaskelmassa luvut näyttävät varsin synkiltä. Kuntien tulojen ja menojen välillä on epätasapaino, joka syvenee muun muassa nopeasti kasvavien kustannusten, investointipaineiden sekä sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena. Lisäksi kunta-alaa haastaa työvoiman saatavuusongelmat.

Vuonna 2025 kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan 5 prosenttia. Verotulot olivat poikkeuksellisesti normaalia korkeammalla tasolla vuonna 2023, koska vuoden 2023 verotilityksiin sisältyi kunnallis- ja yhteisöverotulojen osalta tilityksiä, jotka perustuivat sote-uudistusta edeltävään aikaan. Vuonna 2024 kuntien verotulojen arvioidaan alenevan reilulla 5 prosentilla.

Valtionosuuksien arvioidaan nousevan vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024 johtuen TE-uudistuksen voimaantulosta ja siihen liittyvistä valtionosuuksien lisäyksistä. Vuonna 2025 valtionosuutta pienentää sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja tulojen tarkentumisesta aiheutuvat erät. Tulojen ja kustannusten erotus otetaan huomioon jälkikäteen valtionosuuden vähennyksenä tasasuuruksina erinä vuosina 2025-2027. Lisäksi vuonna 2024 hallitus päätti lisätä valtionosuuksia määräaikaisesti, mikä tullaan perimään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027.

Salon kaupungin vuoden 2023 tilinpäätös

Kaupunki teki vuonna 2023 16,1 miljoonaa euroa ylijäämäisen tuloksen. Vuonna 2022 ylijäämä oli 9 miljoonaa euroa, vuonna 2021 ylijäämä oli 8,2 miljoonaa euroa ja vuonna 2020 ylijäämä oli 14,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 positiivisen tuloksen jälkeen taseessa olevat kertyneet ylijäämät nousivat 44,5 miljoonaan euroon eli 871 euroa per asukas (asukasmäärä 51.097).

Positiivisen tuloksen taustalla on talousarviota paremmin toteutuneet tuotot ja verotulot sekä toimintakulujen toteutuminen hieman talousarviota pienempinä.

Kuluva vuosi 2024

Valtuuston hyväksymä muutettu talousarvio vuodelle 2024 on noin 0,1 miljoonaa euroa alijäämäinen (huhtikuu 2024). Ottaen huomioon vuodelle 2024 laaditun talousarvion sekä vuosien 2020-2023 positiiviset tulokset, talous on tasapainossa suunnitelmakausilla 2024-2026.

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

Kaupungin väkiluku oli viime vuodenvaihteessa 51.097. Asukasluku kasvoi vuoden takaiseen 128 asukkaalla. Ennakkotietojen perusteella asukasluku on huhtikuun 2024 lopussa 51.087, joten vähennyistä on neljän ensimmäisen kuukauden aikana 10 henkilöä.

Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyskatsauksen mukaan kaupungin työttömyysaste oli huhtikuun lopussa 9,4 %, kun se vuodenvaihteessa oli 11,0 %.

Seuraavina vuosina suurin muutos kaupungin toiminnassa ja taloudessa liittyy tulevaan TE-uudistukseen, joka siirtää työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun kunnille tai niiden muodostamille yhteistyöalueille vuoden 2025 alusta. Lisäksi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa. Hallitusohjelman ja hallituksen julkisen talouden suunnitelman päätösten mukaisesti kuntien toimintaedellytyksiä vahvistetaan kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä tai kuntien maksutuottoja lisäämällä. Toimenpiteiden sisältö ja kohdentuminen täsmentyvät jatkovalmistelussa.

Huhtikuun talouden toteuman perusteella sekä toimintatuotot että toimintakulut ovat toteutuneet hieman alle talousarvion. Henkilöstökulujen loppuvuoden kehitykseen vaikuttavat kunta-alan sopimusratkaisun mukaiset kesäkuussa voimaan tulevat järjestely- ja kehittämisohjelmaeräkorotukset, joiden vaikutukset eivät näy vielä huhtikuun toteumassa. Uutta pitkäaikaista lainaa ei ole nostettu alkuvuoden aikana. Lyhytaikaista kuntatodistustalainaa oli huhtikuun lopussa 30,0 miljoonaa euroa. Kokonaislainamäärä huhtikuun lopussa oli noin 59,9 miljoonaa euroa eli noin 1.172 euroa/asukas, kun vuoden vaihteessa lainamäärä oli noin 60,5 miljoonaa euroa eli 1.184 euroa/asukas. Muutetun talousarvion mukaan lainamäärä olisi vuoden 2024 lopussa noin 67 miljoonaa euroa.

Kuntaliitto on päivittänyt verotuloennustetta. Tämän hetken verotuloennuste on vielä epävarma ja ennusteeseen on syytä suhtautua varovaisuuden periaatetta noudattaen. Kuntaliiton verotuloennuste ja valtionosuuslaskelmat huomioiden tilikauden alijäämä huhtikuun arvion mukaan saattaa olla suurempi kuin kuluvan vuoden muutetussa talousarviossa ja alijäämä olisi noin 1,8 miljoonaa euroa. Näin aikaisessa vaiheessa vuotta tehtyyn ennusteeseen on kuitenkin syytä suhtautua varauksella. Ennustetta päivitetään, kun saadaan uusia päivitettyjä tietoja verotuloennusteista ja valtionosuuksista.

Vuoden 2025 talousarviokehityksen taustaoletukset

Kaikista uusista kuntatalouteen vaikuttavista valtion toimenpiteistä tai linjauksista ei ole vielä tietoa. Tulevien toimenpiteiden osalta voidaan tässä vaiheessa ottaa huomioon vain ne toimenpiteet, jotka perustuvat voimassaolevaan lainsäädäntöön.

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

Talousarvion 2025 kehys on laadittu ulkoisille toimintatuotoille ja toimintakuluille. Kehyksessä oletuksena on, että toimintatuotot kokonaisuudessaan hieman kasvavat vuoden 2024 muutetun talousarvion tasosta.

Toimintakulujen osalta oletuksena on, että kulut kasvavat keskimäärin 6 prosenttia muutettuun talousarvioon 2024 nähden. Vuonna 2025 toimintakulujen kasvuun vaikuttaa vuoden 2025 alusta alkaen työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille. Kunta-alan sopimus on voimassa 30.4.2025 saakka. Palkkaratkaisulla on suuri merkitys kuntatalouden tulevalle kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat kuntasektorin suurimman kuluerän. Vuodelle 2025 palkkojen korotusprosenttina käytetään 2,5 prosenttia ja korotusta tarkistetaan tarpeen vaatiessa myöhemmin.

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton viimeisen ennusteeseen pohjautuen (tilanne toukokuu 2024) nykyisillä veroprosenteilla. Verotuloennusteet ovat tässä vaiheessa vielä epävarmoja. Valtionosuudet arvioidaan Kuntaliiton ennakkolistien valtionosuuslaskelmaan perustuen. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Valtionosuusuudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Verotuloennuste ja valtionosuuslaskelma tarkistetaan, kun kaupunginhallitus päättää tarkennetusta kehuksesta syyskuussa 2024.

Edellä mainituilla taustaoletuksilla laaditun kaupunkitasoisen kehysten vuosikate on pienempi kuin poistot ja arvonalentumiset, eikä vuosikate näin ollen kata poistoja. Talousarviokehyksessä tilikausi jää hyvin vähän ylijäämäiseksi. Laaditun kehysten mukaan lainanmäärä vuoden 2025 lopussa olisi noin 74,8 miljoonaa euroa muutetun talousarvion mukaan laskettuna.

Investoinnit

Valtuusto on hyväksynyt talousarvio 2024 yhteydessä investointisuunnitelman vuosille 2025-2028. Sen mukaisesti investointitaso vuodelle 2025 on 23,9 miljoonaa euroa.

Esityslistan liitteenä on kaupunkitasoinen kehys laskettuna edellä mainituilla taustaoletuksilla ja sen mukainen kaupungin tuloslaskelma ja rahoituslaskelma vuodelle 2025 sekä valtuuston hyväksymä (TA2024) investointisuunnitelma vuosille 2025-2028.

Lautakuntakohtaista kehystä ei laadita tässä vaiheessa, vaan lautakuntakohtainen raami päätetään syyskuussa kaupunginhallituksessa kehysten tarkistamisen yhteydessä, kun saadaan tarkemmat tiedot mm. verotuloennusteista.

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

Talousarvion valmistelu ja laadinta voidaan kuitenkin aloittaa toimialoilla kesäkuussa oheisena olevan talousarviolaadintaohjeen mukaisesti.

Vuoden 2025 talousarvioprosessin alustava aikataulu

Talousarvio-ohjeet ja talousarviokehys	24.6.2024
Talousarviokehysten tarkastaminen	syyskuu (vko 37)
Lautakuntien talousarviokäsittely	lokakuu (vko 40)
Lautakuntien talousarvioneuvottelut	lokakuu (vko 41-42)
Henkilöstösuunnitelma henkilöstöjaostossa	lokakuu (vko 43)
Veroprosenttipäätös KV	lokakuu (vko 43)
Kaupunginjohtajan esitys TA	marraskuu (vko 45)
Talousarvion käsittely yhteistoimintaelimessä	marraskuu (vko 45)
Talousarvio KH	marraskuu (vko 47)
Talousarvio KV	joulukuu (vko 49)

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan talousarvion 2025 laadintaohjeen sekä lähettää sen toimielimille tiedoksi ja noudatettavaksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Talousohjelmat Toimielimet Liikelaitos Salon Vesi

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 267

Valmistelija vt. talousjohtaja Maria Kulmala, maria.kulmala@salon.fi, 02 778 4017

Kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 24.6.2024 § 221 Salon kaupungin toiminnan ja talouden kehystä vuodelle 2025 ja talousarvion laadintaohjeita. Kaupunginhallitus päätti, että talousarviokehystä tarkennetaan syyskuussa. Talousarvioraamin tarkistamisen ohjearvoiksi otettiin vuoden 2024 valtuuston hyväksymä talousarvio, jonka se hyväksyi kokouksessaan 4.12.2023 § 97. Verotulot ja valtionosuudet on arvioitu tämän hetkisten tietojen perusteella. Toimielinikohtaiset raamit on laskettu edellä mainituilla periaatteilla.

Toimintatuotot

Toimintatuottojen lisäys on 0,6 miljoonaa euroa eli 2 % verrattuna talousarvioon. Toimintatuottojen kehittymistä on arvioitu tämän hetken arvioon perustuen.

Toimintamenot

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

Toimintamenot kasvavat kokonaisuudessaan 8,8 miljoonaa euroa eli 5 % verrattuna talousarvioon. Vuonna 2025 toimintakulujen kasvuun vaikuttaa erityisesti työvoimapalveluiden järjestämistä vastuun siirtyminen valtiolta kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille. Samassa yhteydessä kuntien vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta laajenee. Toimintakulujen osalta kehityksessä on arvioitu TE-uudistuksen yhteydessä kaupungille siirtyvien toimintojen vaikutukset.

Kunta-alan työehtosopimukset ovat voimassa huhtikuuhun 2025 asti. Tässä vaiheessa vuoden 2025 henkilöstökuluissa varaudutaan 2,5 % korotukseen verrattuna tämän vuoden talousarvioon. Henkilöstökustannuksissa on lisäksi huomioitu tämän hetken arvio TE-uudistuksen yhteydessä kaupungille siirtyvän henkilöstön henkilöstökuluista. Henkilöstökustannukset kasvavat kokonaisuudessaan noin 3,2 miljoonaa euroa eli 3,2 prosenttia verrattuna talousarvioon.

Palvelujen ostot kokonaisuutena kasvavat 3,3 miljoonaa euroa eli 9 % ja avustukset kasvavat 2,3 miljoonaa euroa eli 37 %.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot on laskettu nykyisellä kunnallisveroprosentilla. Kuntaliitto on julkaissut elokuussa viimeisimmän verotuloennusteen.

Kunnallisverojen arvioidaan kasvavan 7 % ja yhteisöverojen arvioidaan laskevan 14 % verrattuna talousarvioon. Kiinteistöverojen arvioidaan kasvavan 5 %. Verotulot yhteensä on raamissa arvioitu 116,6 miljoonan euron suuruisiksi kuntaliiton viimeisimpään ennusteeseen perustuen. Talousarvioon verrattuna verotulot kasvavat raamiin 4 % eli noin 4,8 miljoonaa euroa. Veroennustetta päivitetään seuraavaksi syyskuun lopussa.

Valtionosuudet perustuvat valtiovarainministeriön elokuussa tekemään ennusteeseen, jota päivitetään syyskuun loppupuolella. Valtionosuudet on arvioitu yhteensä 29,6 miljoonan euron suuruisiksi, jossa on lisäystä 4,1 miljoonaa euroa talousarvioon. Verotulot ja valtionosuudet kasvavat yhteensä nettona 8,9 miljoonaa euroa talousarvioon verrattuna. Valtionosuuden nousua vuonna 2025 selittää TE-uudistuksen voimaantulo, minkä seurauksena kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin sisällytetään työ- ja elinkeinopalvelujen rahoitus sekä korvaus työttömyysetuuksien laajenevasta rahoitusvastuusta.

Talousarvioraamin 2025 kustannustason muutos toimintakatteen osalta on yhteensä 8,2 miljoonaa euroa heikompi verrattuna muutettuun talousarvioon 2024.

Yhteenveto talousarvioraamin perusteista verrattuna kuluvan vuoden talousarvioon:

1. Toimintatuottojen lisäys 2 %, 0,6 miljoonaa euroa

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

2. Toimintamenojen lisäys 5 %, 8,8 miljoonaa euroa
3. Verotulojen lisäys, 4 %, 4,8 miljoonaa euroa
4. Valtionsuuksien lisäys, 16 %, 4,1 miljoonaa euroa

Näillä edellä mainituilla muutoksilla raamituloslaskelman toimintakate tulee olemaan -130 miljoonaa euroa ja vuosikatteeksi jää 15,8 miljoonaa euroa, joka ei aivan riitä poistojen kattamiseen. Poistojen jälkeen raamin tulos on 0,5 miljoonaa euroa alijäämäinen ja poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden yli-/alijäämä on nollan tasolla.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan kaupungin taseen ylijäämä on 44,5 miljoonaa euroa. Tämän hetkisten uusien verotuloennusteiden valossa tilikauden 2024 alijäämäksi on muodostumassa noin -1,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 talouden ennusteeseen liittyy vielä epävarmuutta erityisesti toimintakulujen toteuman suhteen.

Liitteenä ovat vuodelle 2025 laaditut koko kaupunkitasoinen tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja toimielinکوhtainen raami.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan toimielinکوhtaisen raamin ja lähettää ne toimielimille tiedoksi ja noudatettaviksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Talospalvelut Toimialajohtajat Liikelaitos Salon Vesi

Tekninen lautakunta 02.10.2024 § 96
3238/02.02.00.01/2024

Valmistelija Tekninen johtaja Teemu Virtanen, teemu.virtanen@salon.fi, 02 778 7066, infrapäällikkö Petri Virtanen, petri.virtanen@salon.fi 02 778 5201, kiinteistöpäällikkö Jarno Mustonen, jarno.mustonen@salon.fi 02 778 5503, ravitsemis- ja puhtaanapitopäällikkö Anu Sorvari-Happonen, anu.sorvari-happonen@salon.fi, 02 778 5900.

Kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 9.9.2024 § 267 Salon kaupungin talousarviokehystä sekä hyväksynyt toimielinکوhtaiset raamit. Talousarvioraamin ohjearvoiksi otettiin vuoden 2024 valtuuston hyväksymä talousarvio, jonka se hyväksyi kokouksessaan 4.12.2023 § 97.

Raamissa on varauduttu vuoden 2025 henkilöstökuluissa 2,5 % korotukseen verrattuna tämän vuoden talousarvioon. Kaupunkitasolla talousarviokehys on laadittu siten, että toimintatuotot kasvavat 2 % vuoden 2024 muutetun talousarvion tasosta ja toimintakulut 5 %. Verotulot ja

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

valtionosuudet on arvioitu tämän hetkisten tietojen perusteella. Toimielinkohtaiset raamit on laskettu edellä mainituilla periaatteilla. Talousarvioesitykset tulee jättää kaupunginhallitukselle 4.10.2024 mennessä.

Talousarvion 2025 raami on laadittu ulkoisille toimintatuotoille ja toimintakuluille. Teknisen lautakunnan osalta raamin ulkoiset toimintatuotot ovat 10,82 miljoonaa euroa, ulkoiset toimintakulut 31,47 miljoonaa euroa ja toimintakate -20,65 miljoonaa euroa.

Teknisen lautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2025 on ulkoisten toimintatulojen osalta 10,07 miljoonaa euroa ja ulkoisten toimintakulujen osalta 32,99 miljoonaa euroa. Teknisen lautakunnan ulkoinen toimintakate on -22,92 miljoonaa euroa, joka ylittää annetun raamin noin 2,3 miljoonalla eurolla.

Toimialan toimintakatteeseen vaikuttavat heikentävästi erityisesti energian hinnan nousu, infran ja kiinteistöjen kunnossapitokustannusten ja -indeksien kasvu sekä hyvinvointialueelta saatavien vuokratuottojen merkittävä väheneminen.

Alla on kuvattu palvelualueittain teknisen lautakunnan talousarvioesityksen merkittävimmät muutokset ja poikkeamat annetusta raamista.

Infrapalvelut:

Infrapalveluiden talousarvioesityksessä esitetään Perniön varikolle yhden uuden infratyöntekijän palkkaamista. Uusi infratyöntekijä mahdollistaa paremman palvelutason talvikunnossapidossa ja kesällä pienimuotoisten infrahankkeiden toteuttamisen.

Lisäksi puistojen kunnossapitoon esitetään 8 kpl määräaikaista kausityöntekijöitä 7 kuukaudeksi.

Työkonepalvelujen, materiaalien sekä energian hinnat ovat nousseet huomattavasti ja talousarviossa on huomioitu niiden osalta noin 10 prosentin kustannuskasvu.

Tilapalvelut:

Kiinteistöjen hoitoon esitetään vakituisen LVI-asentajan palkkaamista. Tällä hetkellä Tilapalveluissa työskentelee ainoastaan yksi iv-asentaja, jonka vastuulla on LVI- sekä automaatiojärjestelmien huolto ja ylläpito kohteissa. Irtisanoutumisista johtuen kaksi osa-aikaista (50 %) ja (55 %) kiinteistöhoitajan paikkaa on jäänyt avoimeksi, jotka voidaan lakkauttaa ja perustaa yksi LVI-asentajan tehtävä.

Uuden määräaikaisen kiinteistöpäällikön palkkaaminen sisältyy talousarvioesitykseen vuosille 2025-2028. Tämän hetkinen kiinteistöpäällikön nimike muutetaan kiinteistöjohtajaksi, ja hän toimii palvelualuejohtajana ja uusi määräaikainen kiinteistöpäällikkö palkataan

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

palvelualuepäälliköksi. Uusi kiinteistöpäällikkö toimisi kiinteistöjohtajan sijaisena.

Sähkönhankinta on kilpailutettu ja hinnankorotus on 10 %, mikä on huomioitu talousarviossa 2025.

Hyvinvointialueelta saatavien vuokratuottojen määrä laskee merkittävästi vuodelle 2025, noin miljoonalla eurolla.

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut:

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelujen talousarvioesitys pitää sisällään yhteensä kuuden laitoshuoltajan ja yhden ruokapalveluohjaajan tehtävän lisäyksesitykset.

Elintarvikkeisiin varattua määrärahaa on nostettu noin 150 000 eurolla kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna.

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden osalta esitetään 60 000 euron investointimäärärahaa vuodelle 2025 kahden ammattikeittiökoriastianpesukoneen ja yhden yhdistelmäuunin uusimiseen. Lisäksi jatketaan siivousrobottien käytön laajentamista leasingin kautta.

Liitteenä ovat vuodelle 2025 laaditut kaupunkitasoinen tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja toimielinkohtainen raami. Lisäksi esityslistan liitteenä on teknisen lautakunnan käyttötalouden talousarvioesitys sisältäen toiminnan painopisteet ja tavoitteet sekä henkilöstösuunnitelman ja investointisuunnitelman perusteluineen vuodelle 2025. Esityslistan oheismateriaalina on toimialan riskienhallintasuunnitelma.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 4.9.2023 § 62 hyväksynyt kaupunkitasoisen mittariston kaupunkistrategian ”Avaimet kaikkiin oviin” seurannalle. Kokousasian liitteenä on teknisen lautakunnan strategiamittarit. Mittarit noudattavat talousarvion 2024 yhteydessä hyväksytyjä mittareita.

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan talousarvioehdotuksen vuodelle 2025 ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös	Teknisenä korjauksena huomioitiin, että talousarvioehdotuksen kaikkien tuloslaskelmataulukkojen tilin nimi ”palelujen ostot” korjataan muotoon ”palvelujen ostot”.

1. Henkilöstösuunnitelma 2025-2028

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

1.1 Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan

1.2 Kokonaan lakkautettavat tehtävät 2025

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan

1.3 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan

2. Henkilöstösuunnitelman perustelut 2025-2028

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan

2.1 Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

2.2 Kokonaan lakkautettavat tehtävät 2025

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

2.3 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

3. Teknisten palvelujen toimintastrategia 2025-2027

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

4. Toimialan painopisteet

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

5. Tekniset palvelut hallinto

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

6. Infrapalvelut

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

7. Tilapalvelut

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

8. Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

9. Tekninen lautakunta

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

9.1 Tuloslaskelma ulkoinen

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

9.2 Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen

Hyväksyttiin yksimielisesti päätösesityksen mukaan.

10. Investointisuunnitelma 2025-2029

Mika Nummenpalo ehdotti, että poistetaan teknisen lautakunnan

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

talousarviosta s. 16, Investointisuunnitelma 9404 Salonkadun kiertoliittymä 600 000 € vuodelle 2027 kokonaan sekä s. 24 saman hankkeen Investoinnin perustelut. Ehdotusta kannatettiin. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Simo Vesa ehdotti Aune Heleniuksen ja Mika Nummenpalon kannattamana seuraavaa: Siirretään 100 000 € määräraha vuoden 2025 osalta teknisen lautakunnan talousarvion s. 17 projektinumerolta 9529 Salonjoen rantapuistojen viherrakentaminen projektinumerolle 9351 Uudelleen päällystettävät kadut.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että toimitetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat jäsen Simo Vesan ehdotusta äänestävät EI. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä
Esittelijän pohjaehdotus sai 7 JAA ääntä (Kanerva, Lehtinen, Tapio, Hyttinen, Hurve, Suominen, Turtiainen)
Jäsenen Simo Vesa ehdotus sai 3 EI ääntä (Helenius, Nummenpalo, Vesa)
Poissa 1 (Kymäläinen)

Puheenjohtaja totesi, että päätökseksi tuli äänin 7 - 3 esittelijän ehdotus.

Teknisenä korjauksena huomioitiin, että teknisen lautakunnan talousarvion s. 19, Investoinnit, hanke 9316 Halikonrinne vuoden 2025 investointivaraus korjataan muotoon ”– 40 000 €”. Teknisen korjauksen jälkeen uusinvestoinnit ovat yhteensä – 940 000 €.

11. Investointisuunnitelman 2025-2029 perustelut

Mika Nummenpalo ehdotti, että poistetaan talousarviosta s. 16, Investointisuunnitelma 9404 Salonkadun kiertoliittymä 600 000 € vuodelle 2027 kokonaan sekä s. 24 Investoinnin perustelut. Ehdotusta kannatettiin. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Teknisenä korjauksena huomioitiin, että teknisen lautakunnan talousarvion s. 29 hankkeen 9423 perusteluiden loppuun lisätään teksti: ”sekä vanhan lumenvastaanottoaikan maisemointi”.

Merkittiin, että kaupungin talousarvioon on tarpeen varata ravitsemis- ja puhtaanapalveluiden määrärahaan 140 000 € aamupalakokeilun jatkamisen johdosta.

Muutosten jälkeen teknisen lautakunnan investointimenot ovat yhteensä vuonna 2025 - 11 675 000 ja vuonna 2027 - 6 540 000 €.

Kaupunginhallitus	§ 221	24.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 267	09.09.2024
Tekninen lautakunta	§ 96	02.10.2024

Tekninen lautakunta hyväksyi muutetun pohjaesityksen yksimielisesti päätetyillä muutoksilla ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Tiedoksianto

Talouspalvelut

Liitteet

- Liite 1 Tekninen lautakunta, vuoden 2025 talousarvioehdotus, henkilöstösuunnitelma 2025-2028, investointisuunnitelma 2025-2028
- Liite 2 Tuloslaskelma, syyskuu raami 2025
- Liite 3 Rahoituslaskelma, syyskuu raami 2025
- Liite 4 Toimielinkohtainen raami 2025
- Liite 5 Kaupunkistrategian mittarit ja toimenpiteet, tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta

§ 97 02.10.2024

Viranhaltijapäätökset

Tekninen lautakunta 02.10.2024 § 97

Toimielimen kokousjärjestelmään on julkaistu ajalla 13.–26.9.2024 tehdyt viranhaltijapäätökset.

Toimielimellä on oikeus ottaa käsiteltäväkseen asia, jossa alempi viranomainen on tehnyt päätöksen. Otto-oikeudesta säädetään kuntalain 92 §:ssä.

Hallintosäännön 51 §:n mukaan asian ottamisesta lautakunnan tai jaoston käsiteltäväksi voi päättää lautakunta tai jaosto, sen puheenjohtaja tai sen esittelijä, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Toimielin päättää, että se ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan liitteessä esitettyihin viranhaltijoiden päätöksiin.

Päätös

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Liite 6 Viranhaltijapäätösluettelo ajalta 13.-26.9.2024, tekninen lautakunta 2.10.2024

Tekninen lautakunta

§ 98

02.10.2024

Tiedoksi tulleet asiat

Tekninen lautakunta 02.10.2024 § 98

Toimielimelle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

Esityslistan julkaisemiseen mennessä toimielimelle ei ole tullut tiedoksi tuotavia asioita.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 93, § 94, § 95, § 96, § 97, § 98

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.